

Afvalfonds Verpakkingen

+31 (0)85 401 26 60
info@afvalfondsverpakkingen.nl
www.afvalfondsverpakkingen.nl

Overgoo 13
2266 JZ Leidschendam

Postbus 1266
2260 BG Leidschendam

IBAN: NL32 ABNA 0612 9009 83
BIC: ABNA NL 2A

Aan de Staatssecretaris van het Ministerie van
Infrastructuur en Waterstaat
mevrouw S. van Veldhoven - van der Meer
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Datum

8 mei 2018

Kenmerk

18006.MB.CdMvO

Onderwerp

Procesbeschrijving

Geachte mevrouw Van Veldhoven-van der Meer,

Over twee dingen is iedereen het eens. Het circulair maken van kunststofverpakkingketen én het bestrijden van zwerfafval zijn belangrijk voor het tegengaan van klimaatverandering en het ontstaan van plastic soep. De door u in maart gepresenteerde ambitieuze doelstellingen ten aanzien van zwerfafvalreductie en een circulaire kunststofverpakkingketen zijn een belangrijke doorbraak. Het verpakkende bedrijfsleven is blij met deze gezamenlijke aanpak.

In deze brief informeren wij u over de inrichting van het proces voor het realiseren van deze doelstellingen. Hierbij zetten wij naast een gerichte aanpak op kleine PET-flesjes ook in op de brede aanpak van zwerfafval. Het maatschappelijk debat en urgentiebesef bij stakeholders bieden kansen voor nieuwe allianties en een breder commitment om zwerfafval aan te pakken en plastic soep te voorkomen. Iedere partij kan zich vanuit zijn of haar eigen verantwoordelijkheid maximaal inzetten. Zo wil het bedrijfsleven dit momentum aangrijpen, haar eigen verantwoordelijkheid pakken en een verbindende en aanjagende rol spelen.

In het najaar van 2020 moet de hoeveelheid kleine PET-flesjes in het zwerfafval met 70 tot 90% zijn gereduceerd en 90% van de kleine PET-flesjes worden gerecycled. Iedere afgedankte verpakking die in het zwerfafval belandt, is er één teveel. Met de gemaakte afspraken voor kleine PET-flesjes kunnen we een serieuze bijdrage leveren aan het terugdringen van zwerfafval en het verder verhogen van het recyclen van PET.

Naast de gerichte reductiedoelstelling voor kleine PET-flesjes in het zwerfafval willen wij samen met alle stakeholders een stap verder gaan en inzetten op het gedeelde wensbeeld van de rijksoverheid van 'een schoon Nederland zonder zwerfafval in 2025'. Wij zijn ervan overtuigd dat met een intensivering van de samenwerking en het stellen van specifieke maatregelen nog grotere stappen kunnen worden gezet in het realiseren van dit wensbeeld. De Landelijke Aanpak Zwerfafval, waarin de NVRD, RWS en NederlandSchoon gestructureerd samenwerken, is hiervoor het platform bij uitstek. Nederland Schoon onderzoekt daarbij met haar publieke partners VNG, NVRD en RWS de kansen om samen met gemeenten een nog groter resultaat te kunnen bereiken.

Het proces

Het verpakkende bedrijfsleven onderschrijft de gestelde doelstellingen. Wij zien de urgentie en vooral de kansen om breed draagvlak te creëren voor samenwerking en commitment. Hiervoor overleggen wij op hoog niveau met toonaangevende bedrijven, producenten, retailers en verwerkers om te kijken hoe wij hier in gezamenlijkheid kunnen optrekken. Ons staat een vier sporen aanpak voor ogen, waarbij de sporen elkaar onderling versterken. Iedere partij committeert zich vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid.

1. Privaat spoor
2. Innovatiespoor
3. Publiek-privaat spoor
4. Publiek spoor

De sleutel tot succes ligt uiteindelijk in een integrale aanpak, waarbij de consument vanuit verschillende invalshoeken, op diverse momenten en plaatsen wordt beïnvloed, om blijvend het juiste gedrag te vertonen. Hiervoor is samenwerking op landelijk en lokaal niveau met alle gemeenten, bedrijven en ngo's noodzakelijk. De hieronder beschreven sporen zijn de aanzet om juist - binnen de kaders van de integrale aanpak - op lokaal niveau met elkaar het verschil te gaan maken.

1. Privaat spoor

Nederland is koploper in de inzameling en het hergebruik van verpakkingen. Dat kunnen wij ook worden in de aanpak van zwerfafval. Toonaangevende bedrijven hebben aangegeven een serieuze bijdrage te willen leveren aan het terugdringen van (plastic) zwerfafval en het sluiten van de kunststofverpakkingsketen. De plannen om dit integraal aan te pakken worden gezamenlijk richting uitvoering gebracht.

Op basis van de gesprekken blijkt dat partijen streven naar een gebundelde, structurele meerjarenaanpak. Er zijn nu al nieuwe verbindingen ontstaan tussen bedrijven die gezamenlijk een aanpak voor een bepaald gebied willen ontwikkelen.

De vervolgstap is een high level bijeenkomst waar de CEO's van deze toonaangevende bedrijven zich committeren aan een gezamenlijk plan. Tijdens de bijeenkomst zullen afspraken worden gemaakt over inzet, planningen en investeringen.

2. Innovatiespoor

De huidige aanpak is onvoldoende om de doelstellingen te realiseren. Het verpakkende bedrijfsleven wil daarom innovaties stimuleren, die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen. Concreet wordt ingezet op het nascheiden en recyclen van kleine PET-flesjes uit zwerfafval.

Daarnaast ligt er focus op het herontwerpen van verpakkingen ter voorkoming van zwerfafval. Het KIDV en NederlandSchoon gaan gezamenlijk met een aantal bedrijven aan de slag om hun verpakkingen minder zwerfafvalgevoelig te maken. De focus ligt hierbij op preventie door producenten, horeca en retail.

3. Publiek-privaat spoor

De geleerde lessen uit de pilot Schoon Belonen worden verwerkt in een aangescherpte aanpak, waardoor het bereik en het effect op maatschappelijke betrokkenheid, afvalscheiding en zwerfafvalreductie in de reeds actieve 100 gemeenten én alle andere gemeenten die aansluiten sterk wordt vergroot. Hierin werken NederlandSchoon, lokale ondernemers en

gemeenten samen om bij maatschappelijke organisaties, retail en milieustraten het programma Schoon Belonen 2.0 landelijk uit te rollen. Schoon Belonen 2.0 biedt gemeenten de kans om hun zwerfafvalbeleid een extra impuls te geven en hier meer inwoners bij te betrekken. Het doel van Schoon Belonen is dat sportvelden, scholen en wijken schoon en zwerfafvalvrij blijven. Het programma is gericht op de aanpak van zwerfafval met een focus op educatie, gedragsverandering en bewustwording.

4. Publiek spoor

Voor een effectieve aanpak van het zwerfafval op straten, pleinen en parken draait een gemeente aan meerdere 'knoppen' tegelijk. Het vraagt om een integrale en gebiedsgerichte aanpak. Elke gemeente, groot of klein, heeft zijn eigen aandachtsgebieden.

Het platform van de Landelijke Aanpak Zwerfafval (LAZ), waarin NederlandSchoon, NVRD en Rijkswaterstaat structureel samenwerken in het ondersteunen van gemeenten, biedt kansen om een integrale aanpak in Nederland uit te rollen. Door de krachten te bundelen ontstaat er focus en groter resultaat. Samen met gemeenten die werk willen maken van het plaatsen van extra bakken, slimmer schoonmaken, handhaving en lokale monitoring wordt de jaarlijkse 20 miljoen euro Zwerfafvalvergoeding effectief ingezet. Een gemeente maakt hiervoor afspraken met de LAZ. De LAZ organisatie ondersteunt gemeenten bij de structurele aanpak om de openbare ruimte schoner te krijgen. Gemeenten krijgen binnenkort een uitnodiging om zich aan te sluiten bij de landelijke aanpak en specifiek met deze onderwerpen aan de slag te gaan. Uiteraard hopen wij dat alle gemeenten zich aansluiten.

Tot slot

Het jaar 2018 wordt gebruikt om concrete activiteiten uit te werken en de effecten te testen. Wij zijn committed dit proces voor het einde van 2018 af te ronden en dan aan u ons definitieve plan van aanpak aan te bieden. Vervolgens zal in 2019 dit plan met de bewezen effectieve activiteiten landelijk uitgerold worden en waar nodig worden extra activiteiten toegevoegd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

C. de Mol van Otterloo
Directeur